

СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЕЛИКОГ ВОЈВОДСТВА ЛУКСЕМБУРГ О СОЦИЈАЛНОЈ СИГУРНОСТИ

Република Србија и Велико Војводство Луксембург, у жељи да уреде међусобне односе две државе у области социјалне сигурности, договориле су се о следећем:

Део I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ
Члан 1.
Дефиниције појмова

(1) За примену овог споразума следећи изрази значе:

1. "правни прописи" – закони, подзаконски акти и други општи акти, који се односе на области социјалног осигурања из члана 2. став 1. овог споразума;
2. "надлежни орган"
 - у Републици Србији: министарства надлежна за примену правних прописа из члана 2. став 1. овог споразума;
 - у Великом Војводству Луксембург: Министар надлежан за социјално осигурање;
3. "носилац" - организација, односно орган надлежан за спровођење свих или једног дела правних прописа из члана 2. став 1. овог споразума;
4. "надлежни носилац" - носилац осигурања код кога је лице осигурено у време подношења захтева за давање или од кога има право на давање;
5. "осигураник" - лице које је осигурено или је било осигурено према правним прописима из члана 2. став 1. овог споразума;
6. "пребивалиште" - место сталног боравка;
7. "боравиште" - место привременог боравка;
8. "периоди осигурања" - периоди плаћеног доприноса или периоди запослења или професионалне делатности како су их као периоде осигурања утврдили или прихватили правни прописи по којима су остварени или се сматрају оствареним, као и сви придодати периоди у мери у којој их ти правни прописи признају као изједначене периодима осигурања;
9. "давања" - сва новчана давања, давања у натури (здравствена заштита), пензије и ренте, укључујући све елементе које предвиђају правни прописи наведени у члану 2. став 1. овог споразума, повећања ревалоризације или додатна давања, као и капитализоване исплате која могу заменити пензије или ренте и исплате извршене на име накнаде за уплату доприноса;
10. "породични додаци" - сва новчана давања и давања у натури предвиђена правним прописима које примењује надлежна страна уговорница;
11. за примену Поглавља 1, Део III - Болест и материњство "чланови породице" значи лица која одреде или прихвате као чланове породице или одреде као чланове домаћинства правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији та лица имају пребивалиште.

(2) У овом споразуму остали изрази имају значење које им припада према правним прописима који се примењују.

Члан 2.

Правни прописи на које се овај споразум односи

(1) Овај споразум се односи:

А. У Републици Србији на правне прописе о:

1. здравственом осигурању;
2. пензијском и инвалидском осигурању;
3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;
4. осигурању за случај незапослености;
5. дечјој заштити и материњству.

Б. У Великом Војводству Луксембург на правне прописе о:

1. здравственом осигурању и материњству;
2. пензијском осигурању у случају старости, инвалидности или смрти;
3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;
4. новчаној накнади за случај незапослености;
5. породичним давањима.

(2) Овај споразум се односи на све правне прописе или подзаконске акте којима се обједињују, мењају или допуњују правни прописи из става 1. овог члана.

(3) Овај споразум се односи и на сваки законски акт једне стране уговорнице којим се проширују правни прописи из става 1. овог члана на нове категорије корисника, ако у року од шест месеци рачунајући од датума званичног објављивања горе наведених аката, та страна не обавести другу страну уговорницу да се споразум на њих не односи.

(4) Овај споразум се односи на законске акте који покривају нову област социјалног осигурања само ако се у ту сврху постигне споразум између надлежних органа страна уговорница.

(5) Овај споразум се не односи на давања социјалне помоћи, као и на давања у корист жртава рата.

Члан 3.

Лица на која се овај споразум примењује

Одредбе овог споразума примењују се на:

1. лица за која важе или су важили правни прописи једне или обе стране уговорнице и
2. чланове породице и надживела лица која изводе права од лица наведених под 1. овог члана.

Члан 4.

Једнаки третман

Лица из члана 3. овог споразума подлежу обавезама и остварују права на основу правних прописа сваке од уговорних страна, под истим условима као држављани те уговорне стране.

Члан 5.

Приступ добровољном осигурању

(1) Уколико је према правним прописима једне стране уговорнице, приступ добровољном осигурању условљен пребивање на територији те стране уговорнице, лица оја имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице могу приступити добровољном осигурању под условом да су се на њих, као запослене, у било ком тренутку примењивали правни прописи прве стране уговорнице.

(2) Уколико је према правним прописима једне стране уговорнице, приступ добровољном осигурању условљен навршењем периода осигурања, периоди осигурања навршени према правним прописима друге стране уговорнице узимају се у обзир, у мери у којој је то потребно, као да се ради о периодима осигурања навршеним према правним прописима прве стране уговорнице.

Члан 6.

Укидање одредбе о пребивалишту

(1) Давања стечена на основу правних прописа једне стране уговорнице не могу се умањити, изменити, обуставити ни укинути због тога што корисник има пребивалиште на територији друге стране уговорнице, осим ако овим споразумом није другачије одређено.

(2) Став 1. овог члана не примењује се на новчану накнаду за случај незапослености и породична давања.

Члан 7.

Одредбе о некумулирању

(1) У складу са правним прописима стране уговорница, одредбама овог споразума не може се дати, ни задржати право коришћења на више давања исте врсте или на више давања за исти период осигурања. Међутим, ова одредба се не примењује на давања по основу инвалидности, старости и смрти која се исплаћују у складу са одредбама Поглавља 2, Дела III овог споразума.

(2) Ако је правним прописима једне стране уговорнице предвиђено умањење, обустава или укидање давања на основу кумулирања тог давања са другим давањима из социјалног осигурања и другим приходима, у обзир се узимају давања и други приходи остварени у другој страни уговорници.

Члан 8.

Сабирање периода осигурања

Ако према правним прописима једне стране уговорнице стицање, очување и поновно признавање права на давање зависи од навршавања одређеног периода

осигурања, надлежни носилац те стране уговорнице узима у обзир, ако је то потребно, периоде осигурања навршене према правним прописима друге стране уговорнице, под условом да се не поклапају.

Део II

ОДРЕДБЕ О ПРАВНИМ ПРОПИСИМА КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ

Члан 9.

Општа одредба

Обавеза осигурања одређује се према правним прописима оне стране уговорнице на чијој територији лице обавља посао, што важи и када се седиште послодавца налази на територији друге стране уговорнице, ако одредбама овог споразума није другачије одређено.

Члан 10.

Посебне одредбе

(1) На запосленог који обавља посао на територији једне стране уговорнице и кога је послодавац упутио на територију друге стране уговорнице да би тамо обавио посао за рачун тог послодавца, примењују се правни прописи прве стране најдуже до краја 24. календарског месеца.

(2) Став 1. овог члана примењује се и на лице које обавља самосталну делатност.

(3) На запослене који, као путујуће особље, раде код послодавца који за свој или рачун неког другог лица обавља превоз путника или робе железничким, друмским, ваздушним или унутрашњим пловним путем, а који има седиште на територији једне стране уговорнице, примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији послодавац има седиште.

(4) Ако предузеће из става 3. овог члана има пословницу или стално представништво на територији друге стране уговорнице, на лица која запошљава та пословница или стално представништво примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији се налазе.

(5) На посаду брода примењују се правни прописи стране уговорнице под чијом заставом брод плови.

(6) На запослене у државним службама и са њима изједначена лица примењују се правни прописи оне стране уговорнице из које су упућени.

Члан 11.

Чланови дипломатских мисија и конзулатарних представништава

(1) На запослене у дипломатским мисијама или конзулатарним представништвима страна уговорнице и на приватну послугу код чланова тих мисија или представништава, упућене на територију друге стране уговорнице, примењују се правни прописи стране уговорнице из које су упућени.

(2) На запослене из става 1. овог члана који нису упућени примењују се правни прописи стране уговорнице на чијој територији та лица обављају посао.

(3) Међутим, лица из става 2. овог члана која су држављани стране уговорнице чија је дипломатска мисија или конзуарно представништво о којем је реч, могу се определити за примену правних прописа те стране. То право опредељења се може остварити само једном, у року од три месеца рачунајући од датума ступања на снагу овог споразума или од почетка те делатности, зависно од случаја.

Члан 12.

Изузети

Надлежни органи страна уговорница могу споразумно предвидети за нека запослена лица или групе запослених лица изузетке од одредаба чл. 9. до 11. овог споразума.

Део III

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Поглавље 1.

БОЛЕСТ И МАТЕРИНСТВО

Члан 13.

Право на давања у случају боравка на територији друге стране уговорнице

(1) Лице које има право на давања у натури према правним прописима једне стране уговорнице има право на давања у натури за време привременог боравка на територији друге стране уговорнице, када његово стање захтева хитно пружање здравствене заштите, под условом да лице није отишло на територију друге стране уговорнице ради лечења.

(2) Међутим, лица из члана 10. ст. 1, 2, 3, 5. и 6. и члана 11. овог споразума имају право на давање из става 1. за свако стање које захтева давања у натури у току њиховог боравка на територији стране уговорнице у којој раде или под чијом заставом брод плови.

(3) Лице које има право на давања у натури према правним прописима једне стране уговорнице, а упућено је на територију друге стране уговорнице ради школовања, има право на та давања за свако стање које захтева давање у натури за време његовог боравка на територији те стране уговорнице.

(4) Право на давања у натури има лице које је од надлежног носиоца добило претходно одобрење да привремено дође на територију друге стране уговорнице ради лечења или наставка лечења.

(5) Давања предвиђена ст. 1. и 4. овог члана пружа носилац места боравка према одредбама правних прописа који важе за тог носиоца, посебно у погледу обима и начина пружања услуга у натури; међутим, дужина трајања пружања тих услуга је предвиђена правним прописима надлежне стране уговорнице.

(6) За доделу протеза, помагала и других давања у натури веће вредности неопходна је сагласност надлежног носиоца, осим у случају апсолутне хитности

која се дефинише административним споразумом предвиђеним чланом 38. став 2. овог споразума.

(7) Одредбе ст. 1. до 6. овог члана примењују се и на чланове породице.

(8) Новчана давања у случају болести или материнства пружа непосредно надлежни носилац кориснику, према одредбама правних прописа које примењује.

Члан 14.

Лица која имају пребивалиште на територији једне стране уговорнице и раде у другој

(1) Лице које има пребивалиште на територији једне стране уговорнице и испуњава услове потребне за стицање права на давања према правним прописима стране уговорнице у којој ради, може да користи давања у натури које пружа носилац места пребивалишта за рачун надлежног носиоца према одредбама својих правних прописа.

(2) Лице из става 1. овог члана које борави на територији стране уговорнице у којој се налази надлежни носилац, користи давања у натури према одредбама правних прописа те стране као да у њој има пребивалиште и онда ако је већ пре свог боравка користило за исти случај болести или материнства давања у натури.

(3) Одредбе ст. 1. и 2. овог члана аналогно се примењују на чланове породице под условом да немају право на давања у натури према правним прописима стране уговорнице на чијој територији имају пребивалиште због постојања сопственог основа осигурања.

(4) Надлежни носилац пружа новчана давања непосредно кориснику према одредбама правних прописа које примењују.

Члан 15.

Право на давања члановима породице са пребивалиштем у другој страни уговорници

(1) Чланови породице лица које је осигурано код носиоца једне стране уговорнице, корисници су давања у натури ако имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице као да су осигурани код носиоца места њиховог пребивалишта. Круг лица, обим и начин пружања наведених давања утврђени су на основу одредаба правних прописа тог носиоца.

(2) Чланови породице који бораве или пређу са пребивалиштем на територију надлежне стране уговорнице, користе давања у складу са одредбама правних прописа те стране уговорнице. Ово правило се примењује и када су чланови породице већ користили за исти случај болести или материнства давања која пружа носилац стране уговорнице на чијој територији су раније имали пребивалиште.

(3) На чланове породице из става 1. овог члана, који обављају професионалну делатност или су корисници пензије или ренте која им даје право на давање у натури према правним прописима стране уговорнице у којој имају пребивалиште, одредбе овог члана не примењују се.

Члан 16.

Правила приоритета за давања за материјнство

У случају да примена овог поглавља, узимајући у обзир сабирање периода осигурања из члана 8. овог споразума, даје право осигураним лицу или члану његове породице да користи давања за материјнство на основу правних прописа обе стране уговорнице, примењују се најповољнији правни прописи.

Члан 17.

Право на давања кориснику пензија или ренти

(1) Када корисник пензије или ренте остварене према правним прописима обе стране уговорнице има пребивалиште на територији једне стране уговорнице, користи, као и чланови његове породице, давања у натури према правним прописима те стране уговорнице, као да је корисник пензије или ренте остварене само према правним прописима стране уговорнице у којој има пребивалиште. Трошкове наведених давања сноси носилац стране уговорнице у којој он има пребивалиште.

(2) Када корисник пензије или ренте остварене према правним прописима једне стране уговорнице имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице, давања у натури на која има право према правним прописима прве стране уговорнице њему и његовим члановима породице пружа носилац места пребивалишта према својим правним прописима, као да је он код њега осигуран.

(3) Када корисник пензије или ренте из става 2. овог члана, као и чланови његове породице, бораве или пређу са пребивалиштем на територију стране која исплаћује пензију, користе давања у натури у складу са одредбама правних прописа те стране уговорнице. То правило се примењује и онда када су за исти случај болести или материјнства користили давања од носиоца осигурања оне стране уговорнице у којој су раније имали пребивалиште.

Члан 18.

Рок за обнављање одређених давања у натури

Када је према правним прописима једне стране уговорнице пружање одређених давања у натури условљено истеком прописаног периода од претходног пружања таквог давања, давања пружена на територији друге стране уговорнице сматрају се као давања у смислу правних прописа прве стране уговорнице, према начину који треба да се утврди административним споразумом.

Члан 19.

Накнада трошкова између носилаца

(1) Трошкови давања у натури пружени у складу са одредбама члана 13 ст. 1. до 7., члана 14. ст. 1. и 3., члана 15. став 1. и члана 17. става 2. овог споразума предмет су накнаде од стране надлежног носиоца, носиоцу који их је пружио.

(2) Трошкови који се односе на пружена давања у натури за време боравка на територији надлежне стране уговорнице лицима из члана 14. став 2. и члана 15.

став 2. овог споразума, као и корисницима пензија и члановима породица из члана 17. став 3. овог споразума, падају на терет надлежног носиоца.

(3) Накнада давања из става 1. овог члана врши се на основу стварних трошкова и начин предвиђен административним споразумом из члана 38. став 2. овог споразума.

(4) Надлежни органи могу да договоре и друге начине накнаде трошкова, као што је паушални износ.

Поглавље 2. ИНВАЛИДНОСТ, СТАРОСТ И СМРТ Члан 20.

Сабирање периода осигурања остварених у трећој држави

Ако неко лице нема право на давања на основу периода осигурања навршених по правним прописима двеју страна уговорница, сабраних као што је предвиђено чланом 8. овог споразума, право на то давање утврђује се сабирањем периода осигурања са периодима осигурања навршеним према правним прописима неке треће државе са којом су две стране уговорнице везане билатералним или мултилатералним споразумом о социјалном осигурању којим се предвиђају правила о сабирању периода осигурања.

Члан 21.

Услов претходног осигурања

(1) Када је према правним прописима једне стране уговорнице узимање у обзир периода осигурања условљено тиме да је лице било претходно осигурено у току одређеног периода на основу тих правних прописа, узимају се у обзир, ако је то потребно, и периоди осигурања које је лице остварило према правним прописима друге стране уговорнице.

(2) Став 1. овог члана примењује се под условом да је лице последњи пут било осигурено на територији стране уговорнице према чијим правним прописима се ти периоди узимају у обзир.

Члан 22.

Продужење референтног периода

Ако је према правним прописима једне стране уговорнице, стицање права на давање условљено навршењем одређеног периода осигурања током одређеног периода пре наступања осигуреног случаја и када се тај референтни период може продужити због одређених чињеница и околности, такве чињенице и околности настале на територији друге стране уговорнице производе исто правно дејство.

Члан 23.

Обрачун пензије

(1) Ако лице може да тражи пензију на основу правних прописа једне од страна уговорница без потребе примене члана 8. и члана 20. овог споразума, носилац

обрачунава, према одредбама својих правних прописа, пензију која одговара укупном трајању периода осигурања који треба да се узму у обзир у складу са тим правним прописима.

Тај носилац приступа и обрачуну пензије која би се користила на основу одредаба става 2. овог члана.

Задржава се само највећи износ.

(2) Ако неко лице може да тражи пензију на коју се добија право само узимајући у обзир сабирање периода предвиђено чланом 8. и чланом 20. овог споразума примењују се следећа правила:

1. надлежни носилац обрачунава теоријски износ пензије коју би подносилац молбе могао тражити, ако су сви периоди осигурања остварени у складу са правним прописима двеју страна, оствареним искључиво према његовим правним прописима;
2. за утврђивање фиксног теоријског износа из тачке 1. узимају се у обзир само обрачунске основице из периода осигурања навршених према правним прописима надлежног носиоца који врши обрачун;
3. на основу теоријског износа, надлежни носилац утврђује припадајући износ пензије сразмерно периоду осигурања навршеном према правним прописима које он примењује и укупног периода осигурања навршеног према правним прописима обе стране уговорнице.

(3) Ако се право на пензију може да оствари само уз примену члана 20. овог споразума, периоди осигурања навршени према правним прописима треће државе узимају се у обзир ради примене претходног става.

Члан 24.

Период осигурања краћи од једне године

Ако периоди осигурања, остварени према правним прописима једне стране уговорнице, не достигну укупно време од једне године, не пружа се никакво давање у складу са наведеним правним прописима, осим ако се не даје право на давање само на основу тих правних прописа; те периоде, међутим, узима у обзир друга страна уговорница ради примене члана 8. овог споразума као и ради примене одредаба члана 23. став 2. овог споразума уз изузимање тачке 3.

Поглавље 3.

ПОВРЕДЕ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНЕ БОЛЕСТИ

Члан 25.

Право на давања

(1) Лице које због повреде на раду или професионалне болести има право на давања у натури на основу правних прописа једне стране уговорнице користи у случају боравка или пребивалишта на територији друге стране уговорнице давања

у натури која му пружа, на терет надлежног носиоца, носилац места пребивалишта или боравка према одредбама својих правних прописа.

(2) Када је реч о новчаним давањима, аналогно се примењује члан 13. став 8. овог споразума.

(3) Када је реч о накнади трошкова који произлазе из примене става 1. овог члана, одредбе члана 19. овог споразума примењују се по аналогији.

Члан 26.

Повреда на путу

Ако лице, које на основу уговора о раду, путује уобичајеним путем због ступања на посао у другу страну уговорнику и претрпи повреду на раду, сматра се да се повреда на раду десила у складу са правним прописима ове друге стране уговорнице.

Члан 27.

Узимање у обзор ранијих повреда на раду или професионалних болести

Ако правни прописи једне стране уговорнице прописују, ради утврђивања степена неспособности у случају повреде на раду или професионалне болести, да се узимају у обзор повреде на раду или професионалне болести до којих је раније дошло, узимају се у обзор и повреде на раду и професионалне болести до којих се раније дошло према правним прописима друге стране уговорнице као да су се додориле у складу са правним прописима прве стране уговорнице.

Члан 28.

Професионалне болести у случају обављања делатности на територији двеју страна уговорница

Давања у случају професионалне болести која су предвиђена према правним прописима обе стране уговорнице пружају се само на основу правних прописа оне стране уговорнице на чијој територији је последњи пут обављена делатност која је могла да проузрокује ту професионалну болест и под резервом да лице испуњава услове предвиђене тим правним прописима.

Члан 29.

Погоршање професионалне болести

Када, у случају погоршања професионалне болести, лице које прима или је примало накнаду за професионалну болест према правним прописима једне стране уговорнице поднесе захтев због професионалне болести исте природе, за право на давања према правним прописима друге стране уговорнице, примењују се следећа правила:

1. ако лице није обављало на територији те друге стране уговорнице посао који може да проузрокује професионалну болест или да је погорша, надлежни носилац прве стране уговорнице дужан је да сноси давања, водећи рачуна о погоршању, према одредбама својих правних прописа;

2. ако је лице обављало на територији те стране уговорнице такав посао, надлежни носилац прве стране уговорнице дужан је да према одредбама

својих правних прописа сноси давања, не водећи рачуна о погоршању; надлежни носилац друге стране према одредбама својих правних прописа додељује том лицу додатак чији је износ једнак разлици између износа давања који се дугује након погоршања и износа давања који би се дуговао пре погоршања.

Поглавље 4.

ДАВАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ СМРТИ

Члан 30.

Укидање територијалне клаузуле

Када лице које подлеже правним прописима једне стране уговорнице умре на територији друге стране уговорнице, сматра се као да је смрт настала на територији прве стране уговорнице.

Члан 31.

Правило првенства

У случају смрти корисника пензије или ренте остварене према правним прописима обе стране уговорнице или члана његове породице, носилац места пребивалишта корисника сматра се надлежним носиоцем за примену претходних одредаба.

Поглавље 5.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 32.

Посебно правило у области сабирања

Страна уговорница према чијим правним прописима стицање и трајање права на давање зависи од навршења периода осигурања дужна је да примени члан 8. овог споразума једино ако периоди осигурања навршени у другој страни уговорници одговарају периодима осигурања навршеним према њеним правним прописима.

Члан 33.

Минимално трајање запослења

- (1) Примена одредаба члана 8. овог споразума зависи од услова да ли за лице важе као последњи правни прописи стране уговорнице према којима се давања траже и да ли је према тим правним прописима обављало професионалну делатност за време од најмање шест месеци у току последњих дванаест месеци који претходе захтеву.
- (2) Члан 8. овог споразума примењује се, упркос престанку запослења, без кривице заинтересованог лица, пре испуњења шест месеци када је било планирано да то запослење траје дуже.

Члан 34.

Узимање у обзир претходних периода накнаде

Приликом примене одредбе члана 8. овог споразума, надлежни носилац води рачуна, у случају потребе, ради одређивања трајања примања давања, о периоду у коме је давања пружао носилац друге стране уговорнице у току последњих дванаест месеци који претходе подношењу захтева за давања.

Члан 35.

Узимање у обзир чланова породице

Ако је правним прописима једне стране уговорнице предвиђено да износ давања варира зависно од броја чланова породице, надлежни носилац те стране уговорнице такође води рачуна о члановима породице који имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице.

Члан 36.

Услов пребивалишта

Члан 6. овог споразума не примењује се на ово поглавље.

Поглавље 6.

ПОРОДИЧНА ДАВАЊА

Члан 37.

Право на давања

(1) Деца која имају пребивалиште на територији једне стране уговорнице имају право на породична давања према правним прописима те стране уговорнице. Та давања пружа носилац места пребивалишта деце и на свој терет, према одредбама правних прописа које он примењује.

(2) Уколико је правним прописима једне стране уговорнице стицање, очување и поновно признавање права на породична давања условљено дужином пребивања на њеној територији, надлежни носилац те стране уговорнице узима у обзир, уколико је потребно, и периоде пребивања на територији друге стране уговорнице.

Део IV

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Мере за примену Споразума

(1) Надлежни органи узајамно саопштавају једни другима сва обавештења о мерама предузетим ради примене овог споразума и сва обавештавања о изменама својих правних прописа које би могле да наруше његову примену.

(2) Надлежни органи утврђују начин примене овог споразума у административном споразуму.

(3) Надлежни органи одређују органе за везу ради олакшавања примене овог споразума.

Члан 39.

Узајамна административна помоћ

(1) Надлежни органи и носиоци страна уговорница, ради примене овог споразума, пружају узајамно једни другима добре услуге као да је реч о примени сопствених правних прописа. Узајамна административна помоћ између надлежних органа и носилаца је бесплатна.

(2) Ради примене овог споразума надлежни органи и носиоци могу међусобно да опште непосредно, као и са сваким заинтересованим лицем, без обзира на то где је његово пребивалиште.

(3) Лекарске прегледе лица која имају пребивалиште или боравак на територији друге стране уговорнице обављају носиоци места пребивалишта или боравка, на захтев надлежног носиоца и на његов терет. Трошкови лекарских прегледа се не надокнађују, ако су у интересу носилаца обеју страна уговорница.

(4) Начини лекарске и административне контроле корисника овог споразума утврђени су административним споразумом предвиђеним чланом 38. став 2. овог споразума.

Члан 40.

Употреба језика

(1) Ради примене овог споразума саопштења надлежним органима или носиоцима страна уговорница, сачињавају се на српском или француском језику.

(2) Захтев или документ не може се одбити због тога што је сачињен на званичном језику друге стране уговорнице.

Члан 41.

Ослобађање од такса и обавезе легализације

(1) Коришћење ослобађања или смањења такса, таксених маркица, пореза писарнице или укњижења, предвиђених правним прописима једне стране уговорнице за папире или документе које треба поднети према правним прописима те стране уговорнице, проширено је на сличне папире и документе који треба да се поднесу према правним прописима друге стране уговорнице или према овом споразуму.

(2) Исправе, документа и писмени поднесци било које врсте, који се прилажу приликом примене овог споразума, не подлежу надовери надлежног органа.

Члан 42.

Подношење захтева и рокови

(1) Захтеви, изјаве или жалбе који би требало да се поднесу, ради примене правних прописа једне стране уговорнице, у одређеном року органу или носиоцу те стране, прихватљиви су ако се поднесу у истом року одговарајућем органу или носиоцу друге стране уговорнице. У том случају, надлежна институција доставља, без

одлагања, захтеве, изјаве или жалбе органу или носиоцу прве стране уговорнице било непосредно или посредством органа за везу двеју страна уговорнице.

(2) Захтев за давањем поднет према правним прописима једне стране уговорнице сматра се захтевом за одговарајућим давањем према правним прописима друге стране уговорнице осим ако подносилац захтева изричito не захтева да се одложи исплата давања стеченог према правним прописима једне стране уговорнице.

Члан 43.

Плаћање давања

(1) Носиоци једне стране уговорнице који су на основу овог споразума даваоци новчаних давања корисницима који се налазе на територији друге стране уговорнице исплаћују та давања непосредно у валути прве стране уговорнице.

(2) На захтев корисника, носилац надлежан за исплату новчаних давања потврђује да су та давања депонована на рачун у банци који је отворио корисник на територији стране уговорнице у којој тај носилац има седиште.

Члан 44.

Накнада штете против трећег одговорног лица

Ако лице које користи давања према правним прописима једне стране уговорнице због штете настале на територији друге стране уговорнице има право да на територији те друге стране тражи од трећег лица накнаду штете, евентуална права носиоца који пружа давања против трећег лица решавају се како следи:

- а) када је носилац који је давалац представљен, према својим правним прописима у правима које корисник задржава у односу на треће лице, свака страна уговорница признаје то представљање;
- б) када носилац који је давалац има непосредно право у односу на треће лице, свака страна уговорница признаје то право.

Члан 45.

Регулисање преплаћених износа

Ако је носилац једне стране уговорнице преплатио давање, он може од носиоца друге стране уговорнице да затражи да од заосталих износа давања задржи давања која мора да исплати за исти период и да му преплаћени износ непосредно исплати.

Члан 46.

Регулисање у случају наплате давања социјалне помоћи

Уколико је корисник пензије према правним прописима једне стране уговорнице примао за исти период давање на име социјалне помоћи на територији друге стране уговорнице, носилац који је исплатио давање социјалне помоћи може да затражи од носиоца надлежног за пензију да задржи од заосталих износа давања које мора да исплати за исти период преплаћени износ и да му га непосредно исплати. Овај последњи носилац врши повраћај само у оном обиму који је предвиђен националним прописима.

Члан 47.

Наплата доприноса

- (1) Одлука о наплати доприноса који се дугују носиоцу једне стране уговорнице може да се спроведе на територији друге стране, према поступку и са гаранцијама и привилегијама које се примењују у наплати доприноса који се дугују одговарајућем носиоцу те друге стране. Одлука мора да садржи клаузулу о извршности.
- (2) Начин примене овог члана може да буде предмет административног споразума између надлежних органа.

Члан 48.

Решавање спорова

Сваки спор до кога дође између носилаца страна уговорница који се односи на тумачење или примену овог споразума биће предмет непосредних договора надлежних органа страна уговорница.

Део V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 49.

Периоди осигурања и претходне могућности

- (1) Овај споразум не даје никакво право на плаћање давања за период пре датума његовог ступања на снагу или накнаду за сахрану у случају смрти пре ступања на снагу споразума.
- (2) Сваки период осигурања остварен према правним прописима једне стране уговорнице пре датума ступања на снагу овог споразума узима се у обзир за утврђивање права на давања које се даје у складу са одредбама споразума.
- (3) Под резервом одредбе става 1. овог члана право се даје, у складу са овим споразумом и онда ако се односи на могући случај до кога се дошло пре ступања на снагу овог споразума.

Члан 50.

Трајање

Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака страна уговорница може да га откаже, у писменој форми, дипломатским путем, најкасније шест месеци пре истека текуће календарске године; у том случају он губи важност последњег дана те године.

Члан 51.

Гарантованаје стечених права или права која се стичу

- (1) У случају отказивања овог споразума, свако право стечено на основу његових одредаба биће сачувано.
- (2) Права која се стичу и односе на периоде осигурања остварене пре датума када је отказивање ступило на снагу и даље остају да важе; њихово очување ће се

утврдити споразумно за период који следи или, у недостатку таквог споразума, правним прописима односног носиоца.

Члан 52.

Одредбе о поништавању

(1) Ступањем на снагу овог споразума, у односима између Републике Србије и Великог Војводства Луксембург, престаје да важи Споразум између Србије и Црне Горе и Великог Војводства Луксембург о социјалном осигурању од 27. октобра 2003. године

(2) Права исплаћена на основу Опште конвенције о социјалном осигурању између Федеративне Народне Републике Југославије и Великог Војводства Луксембург од 13. октобра 1954. године и Споразума између Србије и Црне Горе и Великог Војводства Луксембург од 27. октобра 2003. године остају стечена у границама које се на њих примењују.

(3) Захтеви поднети пре ступања на снагу овог споразума, али за које, до тог датума, није донета одлука, решавају се према правилима утврђеним овим споразумом.

Члан 53.

Ступање на снагу

(1) Овај споразум подлеже ратификацији.

(2) Сране уговорнице узајамно се обавештавају, дипломатским путем, о извршењу потребних законских и уставних поступака у вези са ступањем на снагу овог споразума.

(3) Овај споразум ступа на снагу првог дана другог месеца по истеку месеца у коме су размењени ратификациони инструменти.

Сачињено у Луксембургу, 7. јуна 2013. године, у два примерка, на српском језику и француском језику, при чему су оба текста подједнако веродостојна.

ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ
амбасадор Републике Србије
у Краљевини Белгији
Весна Арсић, с.р.

ЗА ВЕЛИКО ВОЈВОДСТВО
ЛУКСЕМБУРГ
министар социјалне сигурности
Марс Ди Бартоломео, с.р.